Lietas arhīva Nr. C-2648-18/6
ECLI:LV:VRT:2018:1211.C29400918.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Limbažos 2018.gada 11.decembrī

Vidzemes rajona tiesas tiesnese D.Glinka

izskatīja rakstveida procesā civillietu AAS ”BALTA” pilnvarnieka sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Julianus Inkasso Latvija” vienkāršotas procedūras prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks” par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītājas AAS ”BALTA”, reģistrācijas Nr.40003049409, juridiskā adrese Turaidas iela 3, Rīga, LV-1039, pilnvarnieks - sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Julianus Inkasso Latvija”, reģistrācijas Nr. 40003717522, juridiskā adrese Turaidas iela 3, Rīga, LV-1039, vienkāršotas procedūras prasībā lūdz piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks”, reģistrācijas Nr. 40103362321, juridiskā adrese Aleksandra Čaka iela 42, Rīga, LV-1011 (turpmāk – atbildētājs) galveno parādu EUR 1593,11, likumiskos procentus par zaudējumu apmaksas kavējumu uz 06.08.2018. EUR 7,57; kopā EUR 1600,68; valsts nodevu EUR 240,10, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,30.

Noteikt prasītājas tiesības saņemt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks”, reģistrācijas Nr.40103362321, likumiskos 6% gadā no pamatparāda līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Prasībā norādīts, ka starp Prasītāju un SIA ”VINBEL” noslēgts apdrošināšanas līgums un izsniegta ģimenes apdrošināšanas polise Nr. 620277649, uz kuras pamata bija apdrošinātas telpas dzīvojamā mājā adrese Raiņa bulvāris 31-2, Rīga. Polises darbības līgums bija no 28.08.2017. līdz 27.08.2018. Polises darbības laikā telpas tika appludinātas. Mājas apsaimniekotājs - atbildētājs - atzina, ka appludināšana notika sakarā ar aukstā ūdens stāvvada bojājumu. Prasītājs apsekoja salieto dzīvokli, sastādīja tāmi, un, atskaitot ar polisi noteikto pašrisku, izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību EUR 1 489,81. Prasītājam nodarītais zaudējums piedzenams no atbildētāja, kurš apsaimnieko ēku Raiņa bulvāris 31, Rīgā. Atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktam, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4.panta 1)punkta noteikumiem, 6.panta otrās daļas “d” apakšpunktam, atbildētājam kā dzīvojamās mājas apsaimniekotājam jānodrošina pārvaldīšanas procesa nepārtrauktība, nodrošinot dzīvojamās mājas lietošanas īpašību (kvalitātes) saglabāšanu visā tās ekspluatācijas laikā.

Ūdens noplūdi varēja novērst, ja apsaimniekotājs būtu regulāri apsekojis un veicis nepieciešamos remontdarbus vai tehnisko apkopi.

Atbilstoši likuma “Par apdrošināšanas līgumu” 40.pantam, Civillikuma 1779.pantam, atbildētājam pienākums atlīdzināt prasītājam zaudējumu. No zaudējuma summas EUR 1 489.81 prasītājs aprēķina likumiskos procentus sešus procentus no simta gadā (dienā 0,01644 %) (Civillikuma 1757., 1765.pants).

Atbilstoši Sadarbības līguma Nr. 01490-05-11 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai prasītājs pilnvarojis SIA ”Julianus Inkasso Latvija” iekasēt no atbildētāja iepriekš minētos zaudējumus tiesas ceļā, un prasītājam radās papildus zaudējumi fiksētās maksas EUR 103,30 apmērā (fiksētā maksa EUR 85,37 + PVN 21% EUR 17,93) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā. Saskaņā ar regresa prasību, atbildētājam jāatlīdzina šai personai visi izdevumi, kas radušies, izpildot viņa saistību, ja vien likumā nav noteikts kas cits.

Prasība pamatota ar likuma “Par apdrošināšanas līgumu” 40.panta pirmo daļu, Apdrošināšanas līguma likuma 45.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 4.pantu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4.-6.pantu, Civillikuma 1587., 1635., 1652., 1753., 1756., 1775., 1779. pantu.

Atbildētāja iesniegtajos paskaidrojumos (lietas 44.-47. lapa), atsaucoties uz Ministru kabineta 2008.gada 9.decembra noteikumu Nr. 1014 “Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu” 7.2.apakšpunktu, 8.punktu, Ministru kabineta 2010.gada 29.septembra Noteikumu Nr. 907 “Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām” 6.punktu, 2006.gada 19.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1014 “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 501-06 “Būvizmaksas noteikšanas kārtība”, Ministru kabineta noteikumi Nr.876 “Siltumenerģijas piegādes un lietošanas noteikumi” 23.2.punktu, Dzīvokļa īpašuma likuma 4., 10., 16.pantu, 17.panta 9.punktu, likuma “Par apdrošināšanas līgumu” 35., 40.pantu, Civillikuma 1071., 1771., 1772., 1773., 1774., 1779.pantu, Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2006.gada 6.septembra spriedumā lietā SKC-475 atziņām prasību neatzīst.

Atbildētājs 2018.gada 16.maijā sastādīja aktu par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem, konstatējot, ka bojājumu izraisīja aukstā ūdens stāvvada sūce iekšējās korozijas ietekmē, kā arī aukstā ūdens stāvvads starp 4.un 5.stāvu bija aizbūvētā sienā un nebija pieejams vizuālajai apsekošanai. No minētā secināms, ka īpašnieks nenodrošināja piekļuvi inženierkomunikācijām vizuālās apskates veikšanai - netika nodrošināta komunikāciju normāla ventilēšana, kā rezultātā kanalizācijas stāvvads pastiprināti tika apķlauts ārējai korozijai.

2009.gada 29.maijā Atbildētājs ar SIA ”Atlantik Pils” noslēdza dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgumu, apņemoties saudzīgi uzturēties pret dzīvojamo māju, ievērot telpu lietošanas noteikumus, sanitārās un ugunsdrošības normas;

5.1.2. nebojāt viņa telpās esošās komunikāciju daļas un citu ar mājas ekspluatāciju funkcionāli nedalāmi saistītu elementu daļas;

5.1.3. nodrošināt attiecīgām amatpersonām un speciālistiem pieeju viņa telpās esošo komunikāciju daļu apsekošanai un darbību izpildīšanai, kas nodrošina komunikāciju normālu funkcionēšanu, brīdinot 1 dienu iepriekš darba laikā no 9-18,

5.1.4. nepārplānot vai nepārbūvēt telpu komunikāciju daļas, kas funkcionāli nedalāmi saistītas ar visas mājas ekspluatāciju bez Mājas Pārvaldnieka piekrišanas;

5.1.5. atlīdzināt Mājas Pārvaldniekam likumā noteiktajā kārtībā visus zaudējumus, kas radušies sakarā ar dzīvojamās mājas un tās iekārtu bojājumiem Neapdzīvojamo Telpu Īpašnieka un citu šo telpu lietotāju vainas dēļ.

Atbildētājs izpildījis savas no Līguma izrietošās saistības. Atbildētājs veica ēkas vizuālo apsekošanu un sastādīja aktus 2015.gada 14.maijā Nr.9-8/15635, 2016.gada 11.maijā Nr. 11-8/18247, 2017.gada 30.martā Nr. 11-8/11619, secinot, ka apsekojis dzīvojamo ēku, pildot Ministru kabineta 2010.gada 29.septembra noteikumus Nr.907 “Noteikumi par dzīvojamās ēkas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu, energoefektivitātes minimālajām prasībām” 6.punktu.

Atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1)punktam, aukstā ūdens sistēma ir visu dzīvokļu īpašnieku kopīpašums.

Lietā nav pierādījumu, ka Atbildētājs pieļāvis jebkādu prettiesisku darbību, kas būtu par pamatu ūdens noplūdei, vai bezdarbību, kur pie apstākļiem, ja būtu zināms par draudošo bojājumu, atbildētājs kompetences ietvaros nebūtu rīkojies un draudošo bojājumu novērsis.

Mājas koplietošanas telpas ir kopīpašumā ar citiem dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem. Atbildētājs kā dzīvojamās mājas Rīgā, Raiņa bulvāris 31 apsaimniekotājs var rīkoties tikai saskaņā ar dzīvokļu īpašnieku kopsapulču lēmumiem, saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 16.panta otro daļu. Minētā darba iekļaušana remontdarbu plānā un tā apmaksas kārtību dzīvokļu īpašniekiem bija jāsasauc kopsapulce un jāpieņem lēmums.

2015., 2017., 2018.gados dzīvojamai mājai Raiņa bulvāris 31, Rīgā, nepieciešamo remontu darbu plānā tika iekļauta aukstā ūdens stāvvadu nomaiņa. Atbildētājs uzskata, ka par radītiem zaudējumiem nav atbildīgs, jo saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta otrās daļas 2)punktu dzīvokļa īpašnieks atbild par dzīvokļa īpašumā ietilpstošo komunikāciju tehnisko stāvokli. Par aukstā ūdens stāvvadu atbildīgi mājas kopīpašnieki.

Atbildētājs, veicot dzīvojamās mājas apsekošanu, norādījis nepieciešamos remontdarbus un orientējošas izmaksas: 2015.gadā aukstā ūdens un stāvvada nomaiņa sastāda EUR 9405; 2016.gadā - aukstā, karstā, kanalizācijas stāvvadu, dvieļu žāvētāju nomaiņa EUR 20 211,00; 2017.gadā - EUR 20 211,11, bet 2018.gadā - EUR 20 185,00.

Atbildētājs, sagatavojot dzīvojamai mājai nepieciešamo remonta darbu apkopojumus, informējis mājas iedzīvotājus, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr. 907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu, energoefektivitātes minimālajām prasībām" 2.pielikumu dzīvojamā mājā beidzies ekspluatācijas termiņš konstruktīvajiem elementiem un inženierkomunikācijām (ūdensvada, aukstā, karstā, kanalizācijas sistēma, centrālapkures sistēma, jumta segums), un tie būtu jānomaina. Prasītājs lūdza dzīvokļu īpašniekus pieņemt lēmumu par konstruktīvo elementu un inženierkomunikāciju nomaiņu un darbu nepieciešamā finansējuma nodrošināšanu, iesniedzot kopības pieņemtos lēmumus. Atbildētājs norādīja, ka gadījumā, ja lēmums netiks pieņemts, atbildētājs neuzņemas atbildību par sekām, kas var iestāties, neveicot konstruktīvo elementu un inženierkomunikāciju nomaiņu.

Atbildētāja ieskatā, zaudējumu summas apjoms ir nesamērīgi liels, salīdzinot ar 2018.gada 16.maijā konstatētajiem bojājumiem. Atbildētājs netika pieaicināts apsekošanā. Sastādot 2018.gada 16.maijā sastādot aktu par konstatētajiem bojājumiem, par zaudējumiem un apmēru ir piedalījies īpašuma lietotājs /pers. A/. Prasītājs noliešanas faktu nav fiksējis fotogrāfijās, lai vizuāli varētu pārliecināties par radīto bojājumu esamību un apjomu.

Tāme nav saskaņota ar Atbildētāju, sastādīšanā nepiedalījās sertificēts būvniecības speciālists. Tikai sertificēta būvinženiera sastādīta tāme var būt pierādījuma līdzeklis (AT Senāta 2008.gada 29.oktobra spriedums lietā Nr. SKC-332).

Prasītājs nav iesniedzis tiesai līgumu par remontdarbu veikšanu, dokumentus, kas apliecina maksājumus par paveiktajiem remontdarbiem, iegādātiem materiāliem EUR 380,87 un EUR 172,04. Minētie pierādījumi ir nepieciešamais priekšnoteikums zaudējumu atlīdzināšanai. LR AT Senāta Civillietu departamenta 2006.gada 6.septembra sprieduma lietā SKC-475 atzīts, ka zaudējumu atlīdzību var prasīt jau par paveiktiem darbiem, nevis priekšā stāvošiem. Darbu nodošanas-pieņemšanas akts par paveiktiem darbiem nav iesniegts.

Sastādītie akti, tāme neliecina par nodarīto zaudējumu apmēru, bet kalpo kā viens no iespējamo zaudējumu pierādījumiem.

Prasītājs atsaucas uz Civillikuma 1779.pantu. Svarīgi noskaidrot atbildētāja neattaisnojamu darbību, vai nodarīti zaudējumi, un, vai pastāv cēlonisks sakars starp neattaisnojamo darbību un zaudējumiem. Prasība nav celta par atbildētāja veiktu konkrētu darbību, kuras rezultātā radīti zaudējumi, tāpēc nav apspriežama atbildētāja prettiesiska darbība.

Atbildētājam nav saistoši ar lietas administrēšanu saistītie zaudējumi EUR 121,00, jo nav radušies atbildētāja darbības vai bezdarbības dēļ, bet izriet no prasītāja un SIA "Julianus Inkasso Latvija" līgumiskajām attiecībām. Atbildētājs ar noslēgto līgumu nevar uzņemties nekādas saistības pret prasītāju.

Prasītājs nav iesniedzis likumisko procentu aprēķinu.

Prasītājs Atsauksmē uz atbildētāja iebildumiem norāda (lietas 79.-80. lapa), ka atbildētājam atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4.panta noteiktajiem dzīvojamās mājas pārvaldīšanas principiem, 6.panta otrās daļas "d" apakšpunktam, 4.panta 1) punktam, ir pienākums ne tikai formāli apsekot dzīvojamo ēku, bet pienācīgi to uzturēt. Bojāto un izremontēto platību atšķirība ir izskaidrojama un pamatota. Apsaimniekotāja un apdrošinātāja akta sastādīšanai ir dažādi mērķi. Apsaimniekotājam jākonstatē noplūdes iemeslus, apdrošinātājam - jāfiksē bojājumi. Apsaimniekotāja akts parasti tiek sastādīts, balstoties uz apsekošanu uzreiz pēc ūdens noplūdes. Apdrošinātāja akts tiek sastādīts vēlāk. Noplūdes laikā ūdens caur šuvām, paneļiem, un visi bojājumi var parādīties tikai pēc laika. Tāmē norāda remonta darbu apjomu, kurš ir nepieciešams, lai atjaunotu telpu stāvokli, kurš bija pirms avārijas. Nav iespējams nomainīt tapetes tikai vienai sienai, vai daļu grīdas seguma, neaizskarot pārējo telpas daļu. Apdrošinātājs, akceptējot izmaksu, nav ieinteresēts palielināt atlīdzības apmēru, kuru perspektīva uz atgūšanu regresa kārtībā uz izmaksas brīdi nav zināma (2017.gada 27.02.spriedums lietā Nr. 29470316). Atbildētājam vairākkārt izskaidrots, ka apdrošinātājam nav pienākums pieaicināt tāmes sastādīšanā licencētu ekspertu vai valsts sertificētu būvinženieri. Ar 2017.gada 27.februāra spriedumu civillietā Nr. C29470316 tiesa nostiprināja tēzi, ka apdrošināšanas kompānijai, novērtējot zaudējumu, nav pienākums pieaicināt sertificētu ekspertu, jo 2006.gada 19.decembra MK Noteikumos par būvizmaksu aprēķināšanas kārtību noteikts, ka šie noteikumi piemērojami būvizmaksu noteikšanai, uz kuru pasūtītājiem attiecas Publisko iepirkumu likums, kas izskatāmajā lietā nav konstatējams. Apdrošinātājs aprēķina atlīdzību saskaņā ar likuma (kurš bija spēkā uz negadījuma, tāmes sastādīšanas un atlīdzības izmaksas laiku) "Par apdrošināšanas līgumu" 35.pantu - pēc kompensācijas principa. Tāmi tiesīga sastādīt jebkura persona. Judikatūrā atzīts, ka zaudējumi apdrošināšanas kompānijai rodas ar brīdi, kad izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība, ja klients to vēlas saņemt naudā. (LR Augstākās tiesas Senāta spriedums lietā SKC-191 no 29.09.2010. un SKC-656 no 04.12.2012.). Galvenais pierādījums lietā ir maksājuma uzdevums par atlīdzības izmaksu. Likums "Par apdrošināšanas līgumu" neuzliek pienākumu prasītājam un nedod tiesības pārbaudīt, vai un kādā apmērā izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība ieguldīta apdrošinātā dzīvokļa remonta darbos. Pamatojoties uz augstāk minēto, prasība pierādīta, pamatota un apmierināma pilnā apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, pusēm nosūtīti paziņojumi par civillietas ierosināšanu, kuros rakstveidā izskaidrotas procesuālās tiesības (lietas 37.-41. lapa). Puses nav lūgušas izskatīt vienkāršotas procedūras lietu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} pantu, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē, tad izskata rakstveida procesā, tā laikus paziņo pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, tiesas sastāvu, izskaidro tiesībām pieteikt noraidījumu tiesnesei. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei. Pusēm paziņots par lietas izskatīšanu Vidzemes rajona tiesā rakstveida procesā un sprieduma saņemšanu kancelejā 12.12.2018. (lietas 87.-88. lapa). Tiesa uzskata, ka lietā taisāms pilns spriedums.

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējusi prasības pieteikumā minētos apstākļus, pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība apmierināma daļēji.

Lietā noskaidrots, ka starp AAS "BALTA" un SIA "VINBEL" 2017.gada 28.augustā noslēgts apdrošināšanas līgums, un SIA "VINBEL" izsniegta apdrošināšanas polise Nr. 620277649, uz kuras pamata apdrošinātas telpas dzīvojamā mājā adrese Raiņa bulvāris 31-2, Rīga. Polises darbības līgums bija no 28.08.2017. līdz 27.08.2018. (Polise Nr. 620277649 atrodas lietas 22.-25.lapa). Polises darbības laikā notikusi telpu, adrese Raiņa bulvāris 31-2, Rīga, applūšana.

Saskaņā ar 22.05.2018. bojātā īpašuma apskates protokolu (ēkas atlīdzību lietas Nr. 796927), kuru sastādījusi AAS "BALTA" (lietas 28.-29. lapa), applūšana notikusi 17.05.2018., kam par iemeslu stāvvada plīsums augšējo stāvu līmenī. Saliešanas rezultātā bojāts gaitenī laminēta grīdas segums

20 m^2, piekārto griestu plāksnes 20 m^2, griestu apmetums 4 m^2, sienu krāsojums 40 m^2.

Saskaņā ar dzīvokļa /adrese A/, 30.05.2018. remontdarbu tāmi (lietas 30. lapa), prasītājs novērtējis applūšanas rezultātā radušos zaudējumus EUR 1629,81 apmērā. Atskaitot polisē noteikto pašrisku, Prasītājs 05.06.2018. izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību "SIJANIJE TURMALINA" SIA labā EUR 1 489,81, maksājuma uzdevumā Nr.8544033 norādot maksājuma mērķi "atlīdzība, lieta 796927, Dzīvojamā ēka, /adrese A/" (lietas 32. lapa).

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4.pantā noteikti dzīvojamās mājas pārvaldīšanas principi, tajā skaitā, noteikts, ka pārvaldīšanas procesa nepārtrauktība nodrošina dzīvojamās mājas lietošanas īpašību (kvalitātes) saglabāšanu visā tās ekspluatācijas laikā, savukārt, 6.panta otrās daļas 1.punkta a) un d)apakšpunktos noteiktas obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības - dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu, komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope, kārtējais remonts...).

Nav strīda, ka Rīgas Centra iecirkņa dzīvojamo māju Raiņa bulvārī 31 apsaimnieko atbildētājs - SIA "Namu pārvaldnieks", kas secināms no 16.07.2018. LR Uzņēmumu reģistra izziņas (lietas 75. lapa), atbildētāja paskaidrojumiem kopsakarā ar pievienotajiem aktiem par dzīvojamās mājas vizuālo apsekošanu periodā no 2015.gada 14.maija līdz 2017.gada 17.martam (lietas 48.-68. lapa).

Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas izpratnē aukstā ūdens stāvvads, kā dzīvojamās mājas – apkalpojošā inženierkomunikācija, ietilpst kopīpašuma daļā.

No SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" iesniegtā 16.05.2018. Akta par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem (lietas 26.-27. lapa), tiesa secina, ka, pamatojoties uz /pers. B/ 14.05.2018. pieteikuma - apsekot juridiskai personai piederošu telpu, Atbildētājs 16.05.2018. apsekojis dzīvokli Nr. 508/1. Aktā fiksēti iepriekšminētā dzīvokļa gaiteņa bojājumi: putu polistirola plāksnes 0,5 m^2 platībā, grīdas lamināts. Bojājumu cēlonis - aukstā ūdens vada bojājums. Apsekošanas akta komentāros norādīts, ka šos bojājumus izraisījusi aukstā ūdens stāvvada sūce iekšējās korozijas ietekmē. 2015., 2016., 2017., 2018.gadā Rīgas namu pārvaldnieks piedāvājis iedzīvotājiem veikt uzkrājumus aukstā ūdens stāvvada nomaiņai. Iedzīvotāji nav pieņēmuši lēmumu par līdzekļu uzkrāšanu, līdzekļi nav uzkrāti. Rīgas namu pārvaldnieks var veikt darbus tikai, kad tam pietiks finansējuma, un finansējuma trūkuma dēļ nevar mainīt aukstā ūdens stāvvadus, kā arī nenes atbildību par avārijas sekām, jo no savas puses iedzīvotājus informēja par aukstā ūdens stāvvada nomaiņas nepieciešamību. Aukstā ūdens stāvvads starp 4.un 5.stāvu bija aizbūvēts sienā un nebija pieejams vizuālajai apsekošanai.

No 14.05.2018. akta tiesa secina, ka apsekots dzīvoklis Nr. 508/1, bet ne 2.dzīvoklis /adrese A/. Apsekošanā piedalījusies dzīvoklim Nr. 508/1 piederīga fiziska persona - /pers. A/, par kuru aktā fiksēta informācija "dzīvokļa Nr. 308/1 īpašnieks/īrnieks/nomnieks".

SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" 16.05.2018. Akts par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem nesatur norādi, ka apsekošanas laikā nebija iespējams iekļūt 2.dzīvoklī.

Vienlaicīgi no SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" 16.05.2018. "Akta par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem" tiesa konstatē, ka atbildētājs dokumentāli fiksējis aukstā ūdens stāvvada plīsumu ēkā Raiņa bulvāris Nr. 31.

No dzīvē gūtiem novērojumiem tiesa secina, ka reāli kopš 14.05.2018. caurules plīsuma dēļ ūdens pa spraugām paneļos lēnām plūda uz citiem dzīvokļiem, nonākot arī 2.dzīvoklī, kurā noplūdes faktu prasītājs konstatējis 17.05.2018. Bojātā īpašuma apskates protokolā (lietas 28. lapa).

Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 2.jūlija spriedumā lietā Nr. SKC-58/2015 norādīts, ka no likuma "Par dzīvokļa īpašumu" 3.panta pirmās daļas, 12.panta pirmās daļas tieši izriet atbildība par mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanu un ekspluatāciju, jo atbilstoši normatīvo aktu prasībām, to nes apsaimniekotājs. (Augstākās tiesas 2011.gada tiesu prakses apkopojums "Kopīpašums".

Nav strīda, ka SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" ir atbildīgs par stāvvada apsaimniekošanu.

LR Augstākās tiesas Civillietu departaments tiesu prakses apkopojumā "Tiesu prakse civillietās, kas izriet no dzīvojamo māju pārvaldīšanas tiesiskajām attiecībām (2013.-2016.gada maijs) analizēts LR AT Civillietu departamenta 2016.gada 9.novembra spriedums lietā Nr. SKC-264/2016(C28179111), atzīstot, ka avārijas situācijas novēršana ir obligāti veicama pārvaldīšanas darbība daudzdzīvokļu mājā. (.....). Ārpuskārtas remontam, kura izmaksas sedzamas no saņemtajiem pārvaldīšanas un apsaimniekošanas pakalpojumiem, nav nepieciešams īpašs dzīvokļu īpašnieku akcepts. Ja dzīvojamai mājai radusies vai var rasties avārijas situācija, kas var apdraudēt personas dzīvību, veselību vai īpašumu, pārvaldniekam piešķirtas tiesības steidzamai avārijas situācijas novēršanai izmantot līdzekļus, kas iekasēti par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, vai citus pārvaldnieka rīcībā esošus finanšu līdzekļus. Attiecīgi finansējuma vai atsevišķu dzīvokļu īpašnieku kopsapulces lēmuma trūkums komunikāciju nomaiņai vai remontam nav pamats neveikt regulāru komunikāciju apsekošanu un apkopi.

Novērtējot atbildētāja 03.07.2018. atteikumu atlīdzināt zaudējumus (lietas 34.-35. lapa), tiesa secina, ka jau 2012.gadā atbildētājs zinājis par komunikāciju ekspluatācijas termiņa beigām (nolietojumu). 2015.gadam atbildētājs bija aprēķinājis summu aukstā ūdens stāvvadu nomaiņai EUR 9 405 (lietas 65. lapa). Dzīvojamai mājai nepieciešamo remonta darbu apkopojumi turpmākajiem gadiem tāpat norāda uz apstākli, ka aukstā ūdens stāvvadu nomaiņa bija aktuāla (lietas 66.-68. lapa). Pievienotie akti par dzīvojamās mājas vizuālo apsekošanu (lietas 48.-64. lapa), kur atzīts, ka aukstā ūdens vada stāvoklis ir apmierinošs, nepārliecina par aukstā ūdens stāvvada patieso stāvokli, jo aukstā ūdens stāvvada 30 gadu ekspluatācijas termiņš 1980.gadā celtajai ēkai bija izbeidzies.

Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" 6.punkts noteic, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko apkopi, vizuālo pārbaudi, tehnisko apsekošanu un bojājumu novēršanu nodrošina dzīvojamās mājas pārvaldītājs (tas ir, apsaimniekotājs).

LR Augstākās tiesas Civillietu departaments tiesu prakses apkopojumā "Tiesu prakse civillietās, kas izriet no dzīvojamo māju pārvaldīšanas tiesiskajām attiecībām (2013.-2016.gada maijs) analizēts LR AT Civillietu departamenta 2016.gada 9.novembra spriedums lietā Nr. SKC-264/2016(C28179111), atzīstot, ka avārijas situācijas novēršana ir obligāti veicama pārvaldīšanas darbība daudzdzīvokļu mājā. Daudzdzīvokļu mājas jumta seguma un notekcaurules bojājumu novēršana ir obligāti veicama pārvaldīšanas darbība. Ārpuskārtas remontam, kura izmaksas sedzamas no saņemtajiem pārvaldīšanas un apsaimniekošanas pakalpojumiem, nav nepieciešams īpašs dzīvokļu īpašnieku akcepts. Ja dzīvojamai mājai radusies vai var rasties avārijas situācija, kas var apdraudēt personas dzīvību, veselību vai īpašumu, pārvaldniekam piešķirtas tiesības steidzamai avārijas situācijas novēršanai izmantot līdzekļus, kas iekasēti par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, vai citus pārvaldnieka rīcībā esošus finanšu līdzekļus. *Attiecīgi finansējuma* vai atsevišķu dzīvokļu īpašnieku kopsapulces lēmuma *trūkums komunikāciju nomaiņai vai remontam* nav pamats neveikt regulāru komunikāciju apsekošanu un apkopi.

Kopsakarā no lietas apstākļiem tiesa secina, ka jau kopš 2015.gada atbildētājs ir zinājis par aukstā ūdensvada nomaiņas nepieciešamību, bet attiecīgus remontdarbus nav veicis. Atbildētāja iebildumi, ka 2015., 2016., 2017., 2018.gadā SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" rosināja iedzīvotājus veikt uzkrājumus aukstā ūdens stāvvada nomaiņai, bet viņi nereaģēja; līdzekļi nav uzkrāti, nav attaisnojums aukstā ūdensvada komunikāciju savlaicīgai nenomaiņai. Nav arī nekādu pierādījumu, ka atbildētājam trīs gadu garumā nebija līdzekļu aukstā ūdens stāvvada nomaiņai.

Prasītājam ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksas brīdi ir radušies zaudējumi EUR 1489,81 apmērā.

Saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summās

apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.

Civillikuma 1771.pants noteic, ka zaudējums var būt tāds, kas jau cēlies, vai tāds, kas vēl stāv priekšā.

Zaudējumi nodarīti, sabojājot apdrošināto dzīvokli. Tāmē (lietas 30. lapa) aprēķinātie un fiksētie dzīvokļa remonta izdevumi ir jau cēlušos zaudējumu būtiskie rādītāji.

Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Savukārt Civillikuma 1779.pants paredz, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Savukārt Civillikuma 1786.pants noteic, ka novērtējot zaudējumus, jāievēro ne vien galvenās lietas un tās piederumu vērtība, bet arī pamatums, kas netieši nodarīts ar zaudējuma nesēju notikumu, un atrautā peļņa. Atbilstoši šai likuma normai zaudējumu summu veido bojāto lietu atjaunošanas vērtība – šajā gadījumā- atlīdzības izmaksa atlīdzības saņēmējam.

Ministru kabineta noteikumu Nr.907 „Dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošanas, tehniskās apkopes un kārtējā remonta noteikumi" 6.punkts noteic, ka dzīvojamas mājas pārvaldītājs nodrošina dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko apkopi, vizuālo pārbaudi, tehnisko apsekošanu un bojājumu novēršanu.

Prasītājs 2018.gada 4.jūnija pretenzijā lūdzis atbildētāju atlīdzināt zaudējumus, kas radušies, izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību EUR 1489,81 apmērā (lietas 33.lapa). Atbildētāja atbildē uz pretenziju (lietas 34.-35.) lapa neapstrīd, ka SIA "Vinbel" telpās saliešana notikusi no dzīvojamās mājas koplietošanas komunikācijām; ka prasītāja izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību EUR 1 489,81, ka atbildētāja veic dzīvojamās mājas apsaimniekošanu/pārvaldīšanu. Atbildētāja neapstrīd, ka dzīvojamās mājas Raiņa bulvāris 31, cauruļvadu ekspluatācija uzsākta 1980.gadā, un komunikāciju ekspluatācijas termiņš aukstā ūdens stāvvada bojājuma dienā bija beidzies.

Zinot, ka ir beidzies ekspluatācijas termiņš konstruktīvajiem elementiem un inženierkomunikācijām, atbildētājam bija jāparedz iespējami aukstā ūdens stāvvada bojājumi, un laikus jānomaina bojātās konstrukcijas. Tiesa uzskata, ka atbildētājs nepamatoti vaino dzīvokļu īpašnieku kopību sapulces nesasaukšanā, kurai bija jālemj par finansējuma piešķiršanu aukstā ūdens stāvvada remontam.

Atbildētājam kā apsaimniekotājam jau kopš 2010.gada bija pienākums un iespējas rast finansējumu avārijas stāvoklī esošā aukstā ūdens stāvvada remontam, tajā skaitā - veicināt dzīvokļu īpašnieku sapulces sasaukšanu. Turklāt, dzīvokļu īpašnieki maksā pārvaldniekam apsaimniekošanas maksu, kuru atbildētājs izmanto remontiem.

Atbildētājs nav nodrošinājis dzīvojamās mājas pārvaldīšanas procesa nepārtrauktību un nav veicis obligātās pārvaldīšanas darbības – pēc ekspluatācijas termiņa beigām- kopš 2010.gada pieļāvis bezdarbību - nav veicis komunikāciju tehnisko apkopi un kārtējo remontu, lai nepieļautu apdraudējuma iestāšanos, nerīkojās atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam (bezdarbība), un ir pieļāvis traucējumu dzīvokļa Nr.2 īpašniekam "VINBEL" SIA .

Tiesa kopsakarā ar lietā esošajiem augstākminētajiem pierādījumiem atzīst par pierādītu atbildētāja vainojamu bezdarbību, kuras dēļ prasītājam radās zaudējumi.

Pastāv cēloniskais sakars starp radītajiem zaudējumiem un neattaisnojamo darbību.

Atbildētājs nav pierādījis apgalvojumus savos paskaidrojumos par SIA "VINBEL" saistību ar SIA "Atlantik Pils" rīcību, kas būtu attiecināma uz "VINBEL" SIA piederošo dzīvokli /adrese A/.

Tiesa atzīst, ka prasītājs pamatoti cēlis prasību pret atbildētāju kā dzīvojamās mājas pārvaldītāju.

No atbildētāja par labu prasītājam piedzenama izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība EUR 1489,81 saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu.

Noraidāma prasība daļā par EUR 103,30 (fiksētā maksa EUR 85,37+ PVN 21% EUR 17,93) piedziņu par prasītāja pilnvarnieka SIA "Julianus Inkasso Latvija" darbību zaudējumu piedziņai no atbildētāja atbilstoši Sadarbības līguma Nr. 01490-05-11 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai (lietas 13.-14. lapa). Iepriekš minētā summa nav ar lietas vešanu saistīti izdevumi Civilprocesa likuma 44.panta izpratnē.

Tāpat šīs summas piedziņu nevar saistīt ar Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja prasībām par zaudējumu piedziņu valsts izveidota Garantiju fonda labā.

Tiesa uzskata, ka prasītājs labprātīgi izvēlējās par savu pārstāvi SIA "Julianus Inkasso Latvija" zaudējumu administrēšanai un piedziņai. Tāpēc atbildētājam nav pienākuma atlīdzināt prasītāja izdevumus, kurus nav SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" nav radījis. Prasība šajā daļā noraidāma.

Tiesa atzīst par noraidāmu prasītāja prasību daļā par aprēķināto likumisko procentu piedziņu EUR 7,57 apmērā no atbildētāja. Prasītājs nav pievienojis attiecīgu aprēķinu, nav norādījis dienu skaitu, par kurām aprēķināta summa EUR 7,57. Analizējot Civillikuma 1656.panta piemērošanas aspektus (attiecībā par parādnieka šaubām par saistību un tās apmēru), Augstākās tiesas judikatūrā nostiprināta atziņa, ka par laika posmu, kamēr pastāv strīds, nav pieļaujama likumisko procentu aprēķināšana. (AT Senāta 2015.gada 8.oktobra spriedumā lietā Nr. SKC-10 (C27190211) 8.2.punkts).

Civillikuma 1765.panta pirmā daļa noteic, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu tiesa, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tā rezolutīvajā daļā norāda cita starpā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Ņemot vērā minēto un atbilstoši Civillikuma 1759.panta 1.punktā un 1756.pantā noteiktajam, tiesa atzīst prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja 6 % gadā no nesamaksātajiem zaudējumiem, kas tiek piedzīti (EUR 1489,81), sākot ar sprieduma labprātīgas izpildes termiņa notecēšanas dienu līdz sprieduma pilnīgai izpildei (izsoles dienai), ievērojot Civillikuma 1763.panta 1.punkta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasītāja samaksātos tiesas izdevumus pierāda AS"SEB banka" maksājuma uzdevumi (lietas 11., 12. lapa). Prasītājs samaksājis valsts nodevu EUR 240 apmērā. Tā kā prasība tiek apmierināta daļēji, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama valsts nodeva EUR 223,47 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 3,30.

Pārējā daļā prasība noraidāma.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam spriedums izpildāms labprātīgi desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civillikuma 1.pantu, Civilprocesa likuma 5., 8., 97., 190., 192., 193., 250.[25.], 195.pantu, tiesa

nosprieda:

Apdrošināšanas akciju sabiedrības "BALTA", reģistrācijas Nr. 40003049409, juridiskā adrese Raunas iela 10/12, Rīga, LV-1039, pilnvarnieka - sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Julianus Inkasso Latvija", reģistrācijas Nr. 40003717522, juridiskā adrese Turaidas iela 3, Rīga, LV-1039, vienkāršotas procedūras prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, juridiskā adrese Aleksandra Čaka iela 42, Rīga, LV- 1011, par labu Apdrošināšanas akciju sabiedrības "BALTA", reģistrācijas Nr. 40003049409, zaudējumus EUR 1489,81 (viens tūkstotis četri simti astoņdesmit deviņi *euro* un astoņdesmit viens cents), valsts nodevu EUR 223,47 (divi simti divdesmit trīs *euro* un četrdesmit septiņi centi), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,30 (trīs *euro* un trīsdesmit centi); kopā piedzīt EUR 1716,58 (viens tūkstotis septiņi simti sešpadsmit *euro* un piecdesmit astoņi centi).

Noteikt Apdrošināšanas akciju sabiedrības "BALTA", reģistrācijas Nr. 40003049409, tiesības saņemt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks" reģistrācijas Nr. 40003049409, likumiskos procentus 6% gadā no nesamaksātā pamatparāda EUR 1489,81, sākot ar dienu, kad izbeidzas sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Noraidīt prasību daļā par zaudējumu EUR 103,30 un procentu EUR 7,57 piedziņu no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks".

Spriedums izpildāms labprātīgi desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt spriedumu apelācijas kārtībā 20 dienu laikā Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Vidzemes rajona tiesā Limbažos, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Spriedums pieejams 2018.gada 12.decembrī.

Vidzemes rajona tiesas tiesnese D.Glinka